UUTISET

Olen kuullut useita kertoja, että puuraaka-aineesta voidaan valmistaa lähes kaikkea, mitä öljystä tehdään. **METSÄEKONOMISTI ANNA-KAISA RÄMÖ, PTT**

PTT:N TALOUSTUTKA

Puusta saa vaikka mitä

Jokin aika sitten pöydälleni ilmestyi uusi, aivan tavallisen näköinen kuulakärkikynä. Sen mukana seurasi pieni kortti, jossa kerrottiin, että kynä on tehty puusta sekä lyhyt selostus valmistusprosessista.

Pyörittelin kynää käsissäni hieman hämmästellen, että voiko tämä tosiaan olla puusta valmistettu. Uusi kynä ei nimittäin eronnut mitenkään muovisista ”lajitovereistaan”.

Olen kyllä kuullut useaankin kertaan, että puuraaka-aineesta voidaan valmistaa lähes kaikkea, mitä öljystä tehdään. Nyt sain ainakin jonkinlaista vahvistusta asiaan.

Kynä oli yksi konkreettinen – tosin melko vaatimaton – esimerkki puun mahdollisuuksista uusien tuotteiden raaka-aineena.

Uusien puupohjaisten tuotteiden kehittämiseen tähtäävää tutkimustyötä on viime vuosina tehty paljon ja työ jatkuu edelleen monissa korkeakouluissa, yliopistoissa ja tutkimuslaitoksissa.

Uutiset kehitystyön etenemisestä kertovat, että puun mahdollisuudet ovat lähes rajattomat ja että puulla voidaan tuottaa hyvinkin monimutkaisia, nykyteknologiaa hyödyntäviä tuotteita.

Uusissa tutkimuksissa pyritään kehittämään muun muassa sellun sivuvirtojen hyödyntämiseen perustuvia tuotteita. Biopolttoaineet ovat jo tuttu asia ja niiden kehittelyssä on edetty tuotantoon asti.

Sellulle on löydetty käyttökohteita myös teknisissä tuotteissa ja muovien täyteaineena.

Älypapereista ja -pakkauksista on kuultu jo monessa yhteydessä. Sellusta voidaan tuottaa myös lankaa, joka soveltuu vaatteiden valmistukseen ja muottien avulla vaikka astioiden ja putkien tuotantoon.

Kolmiulotteinen tulostus on niin ikään mainittu yhdeksi mahdollisuudeksi tässä yhteydessä. Myös lääketeollisuus voi hyödyntää sellua monin tavoin.

Uusien tuotteiden kehittely on pitkä prosessi ja ottaa aikansa, ennen kuin käytössä on suuren mittakaavan tuotannon mahdollistavia sovelluksia. On myös tärkeää, että tuote tarjoaa käyttäjille todellista hyötyä. Se varmistaa riittävän kysynnän.

Suunnitelmat suurista selluinvestoinneista Suomeen turvaavat toteutuessaan raaka-aineen saatavuuden sellun sivuvirtoja hyödyntävälle tuotannolle.

Uusille suuren lisäarvon tuotteille toivoisi mahdollisimman suurta kysyntää, sillä nämä puupohjaiset tuotteet vastaavat kasvaviin ekologisiin haasteisiin. Niissä yhdistyvät materiaalin uusiutuvuus ja ympäristöystävällisyys sekä usein myös kierrätettävyys. Tämä säästää luonnonvaroja ja ehkäisee ilmastonmuutosta.

ANNA-KAISA RÄMÖ
on PTT:n metsäekonomisti.

anna-kaisa.ramo@ptt.fi

Tilatarkastusten vähentäminen on EU:ssa pitkissä kantimissa

Europarlamentaarikko Petri Sarvamaan aloite vähentäisi maatilojen tarkastuksia. Myös maatalouskomissaari Phil Hogan haluaisi vähentää niitä, mutta tilintarkastajat haraavat vastaan.

BRYSSEL (MT)
Viranomaisten maatiloilla tekemät erilaiset tarkastukset ovat todellinen taakka viljelijälle, luomuviljelijä ja MTK:n varapuheenjohtaja **Markus Eerola** arvioi.

”Tahattomien virheiden pelko on selkeä este noudattaa parhaita viljelykäytäntöjä. Tukijärjestelmissä kohtaan jatkuvasti asioita, jotka ovat todellisena uhkana tilani toiminnalle”, Eerola sanoi Euroopan parlamentissa tiistaina.

Eerola kertoi suomalaisen viljelijän todellisuudesta talousarvion valvonnan valiokunnan parlamentaarikoille. Maatalouskomissaari **Phil Hogan** istui kuulijoiden joukossa.

Kustannustehokkuuden lisääminen on kokoomusmeppi **Petri Sarvamaan** (kok.) keino vähentää tarkastuksia.

”Tarkastuksiin käytetään neljä miljardia euroa vuodessa. Komission täytyy selvittää, mitä rahalla saa missäkin. Se on aivan liian paljon. Se pitäisi puolittaa”, Sarvamaa sanoo.

Sarvamaa esittää myös, että yhdellä käynnillä pitäisi tarkastaa useampia asioita kuin nykyisin.

Hogan on vähentämisen kannalla. Se sopii hänen päätavoitteeseensa yksinkertaistaa maataloushallintoa.

Sarvamaa on tehnyt aloitteen järkeistää tarkastusten määrää ja laatua. Aloitetta käsitellään seuraavan kerran talousarvion valvonnan valiokunnassa toukokuun alussa.

Rahoja valvova haluaa tarkastaa

Tarkastuksia perustellaan sillä, että niissä löytyy virheitä yli hyväksytyn määrän. Virheitä löytyy noin viidessä prosentissa tarkastuksia, kun hyväksytty määrä on kaksi prosenttia.

Siksi jarrua painaa Euroopan tilintarkastustuomioistuin ECA. Sen tehtävänä on valvoa EU:n rahankäyttöä.

Hogan esitti, että virheitä voitaisiin sietää hieman enemmän. Virheiden hyväksytyn määrän voisi nostaa nykyisestä kahdesta prosentista kolmeen.

Tänä vuonna alkaneen viherryttämisen monimutkaisuuden pelätään lisäävän virheiden määrää. Se voi lisätä painetta lisätä tarkastuksia.

Tarkastuksia voi yhdistää

Tarkastuksia voisi vähentää niissä jäsenmaissa, joissa virheitä löytyy vähän. Erot maiden välillä ovat suuret. Ongelma on, että jäsenmaiden tiedot eivät ole julkisia.

MT:n tietojen mukaan Suomessa virheitä oli hieman kahden prosentin alarajaa enemmän.

Vähentäminen on vaikeaa, joten aloittaa voisi parantamalla tarkastusten käytäntöjä.

> Tahattomien virheiden pelko on selkeä este noudattaa parhaita viljelykäytäntöjä.«
> **MARKUS EEROLA**

Hogan kannattaa sitäkin, mutta ei täsmentänyt, miten niitä voisi parantaa.

”Capin uudet säännöt antavat jo nyt mahdollisuuden yhdistää tarkastuksia”, Hogan muistutti.

Yksi keino olisi lieventää tulkintaa siitä, mikä lasketaan virheeksi. Nyt korvamerkin puuttuminen ja suuren mittaluokan kavallus lasketaan samaan tilastoon.

Eerolan mukaan rahaa kuluu, koska tarkastuksissa keskitytään epäoleellisiin yksityiskohtiin.

”Kaksi järjestelmää ei kohtaa”

Espanjalainen sosiaalidemokraattimeppi **Inés Ayala Sender** näkee tilanteen mustavalkoisena.

”Kohtelemme kaikkia viljelijöitä siten, että heitä epäillään. Olettamuksen täytyy olla, että he ovat syyttömiä.”

Vaikka todellisuus ei aivan näin jyrkkä olisi, vastakkainasettelua on. Eerola sanoi sen näin:

”Hallintokulttuuri ja maanviljelyn kulttuuri ovat kaksi rinnakkaista järjestelmää, jotka eivät kohtaa. Niiden pitäisi olla sopusoinnussa maanviljelysprosessin kanssa.”

AIMO VAINIO

RAMI MARJAMÄKI

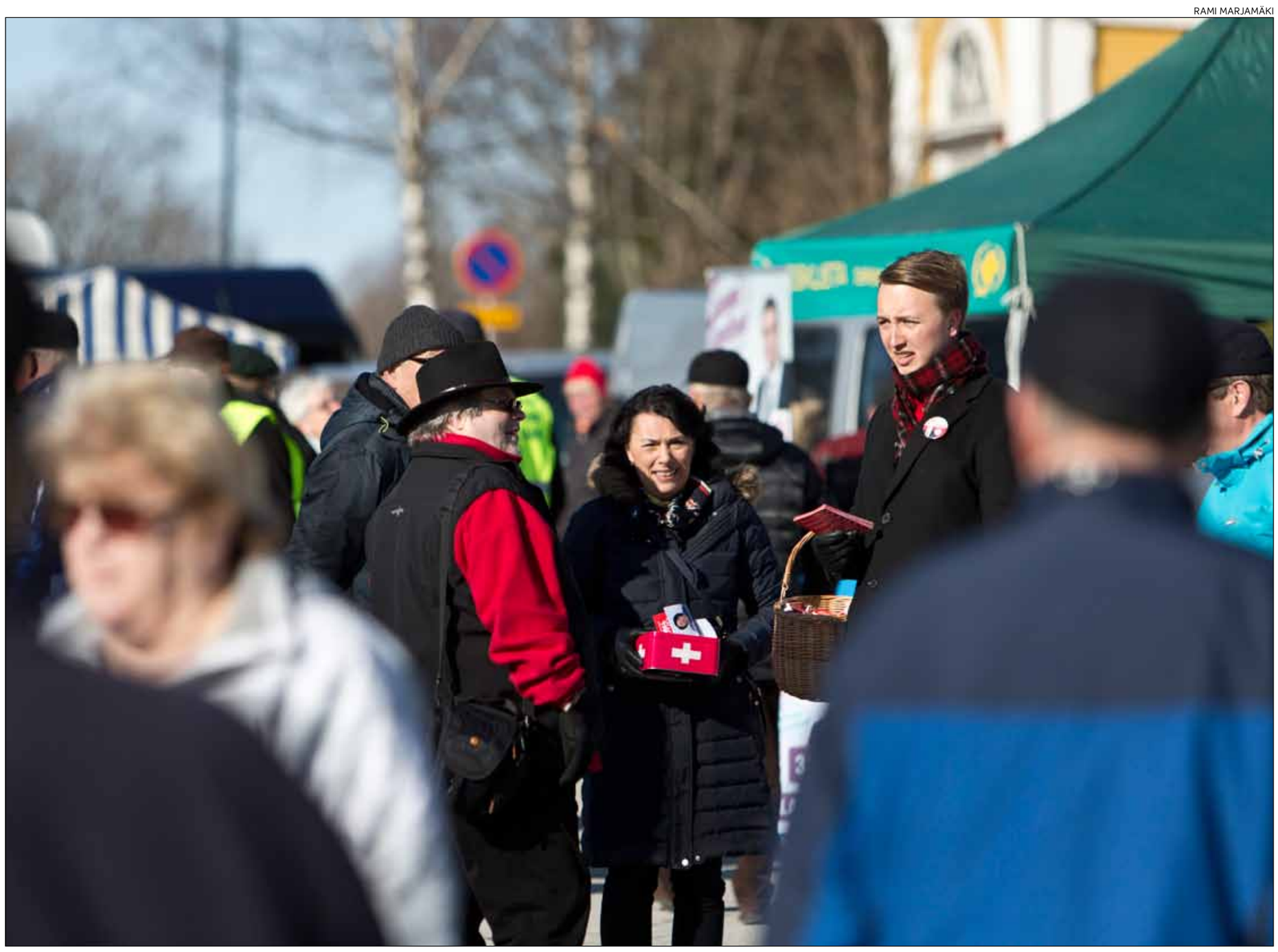

SDP:n ehdokkaat Hanna Tainio ja Ilmari Nurminen kampanjoivat keskiviikkona Ikaalisten torilla. Kansanedustaja Tainio oli viime vaaleissa Pirkanmaan äänikuningatar, 24-vuotias sastamalalainen Nurminen on ehdolla ensimmäistä kertaa.

Puolueet kamppailevat lisäpaikasta Pirkanmaalla

EDUSKUNTAVAALIT

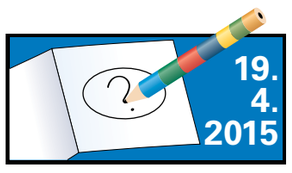

Väestönkasvu on tuonut yhden kansanedustajapaikan lisää Pirkanmaan vaalipiiriin. Paikkoja on nyt tarjolla 19 aiemman 18 sijasta.

”Se helpottaa puolueiden kilpailutilannetta, kun on yksi paikka enemmän jaossa”, toteaa Tampereen yliopiston valtiotieteen professori **Ilkka Ruostetsaari**.

Pirkanmaa on perinteisesti ollut vahvaa aluetta sosialidemokraateille ja kokoomukselle.

Kokoomus käy vaalikampanjaa puolustusasemista. Viidestä kansanedustajasta jokainen tavoittelee jatkokautta. Heistä tunnetuimmat ovat **Kimmo Sasi** ja eduskuntaryhmän puheenjohtaja **Arto Satonen**.

Keskusta voi nousta suurten joukkoon

SDP:lle vaalikyselyt ennustivat vielä viime vuoden puolella yhden paikan menetystä. Sittemmin puolueen kannatus on kuitenkin noussut. SDP:llä on neljä kansanedustajaa, joista **Saara Karhu** ei asettunut uudelleen ehdolle.

Sosiaalidemokraatteja varjostaa paikallinen kahnaus. Pirkanmaan viime vaalien äänikuningatar **Hanna Tainio** on yksi neljästä Tampereen demarivaltuutetusta, jotka oma valtuustoryhmä erotti vuoden ajaksi näiden äänestettyä rantatunnelin rakentamisen puolesta ryhmän kantaa vastaan.

Puolueen valtteina on kaksi ehdokasta, joilla on tuoretta ministerikokemusta: **Pia Viitanen** ja **Jukka Gustafsson**. Haastajista Ruostetsaari pitää toista kertaa ehdolla olevaa puolueen varapuheenjohtajaa **Sanna Marinia** vahvana nimenä.

Keskustan valtakunnallinen imu saattaa nostaa sen suurten joukkoon Pirkanmaallakin.

”Keskusta on vahvoilla. On jopa neljää paikkaa lupailtu joissain gallupeissa, kolmeen on aivan realistiset mahdollisuudet”, Ruostetsaari punnitsee.

Kehyskuntien kansansuosio ei riitä, vaan Pirkanmaalla pärjätäkseen puolue tarvitsee tamperelaistenkin ääniä.

Keskusta saavutti vuoden 2011 vaaleissa kaksi paikkaa. **Mikko Alatalo** ja **Arto Pirttilahti** lähtevät kisaan istuvina kansanedustajina. Kahden miehen ryhmä täydentyi kesken kauden, kun perussuomalaisena valittu, vanhustenhoidon puolestapuhujana julkisuuteen noussut **Laila Koskela** vaihtoi puoluetta.

Vihreät ja vasemmisto hamuavat toista paikkaa

Perussuomalaiset käy kisaa edellisvaalien tuloksen eli neljän paikan saavuttamiseksi.

Asemaa vaikeuttaa Koskelan loikkauksen lisäksi kansanedustaja **Pertti ”Veltto” Virtasen** jättäytyminen ehdokkuudesta. Perinnöstä kilpailevat muun muassa viime vaaleissa täpärästi paikatta jäänyt **Heikki Luoto** ja 25. sijalle yltänyt **Tiina Elovaara**.

Vihreiden istuva kansanedustaja **Oras Tynkkynen** ei ole tällä kertaa ehdokkaana. Puolueelta puuttui pitkään korvaava, tunnettu kandidaatti, kunnes viimein helmikuussa konkari **Satu Hassi** ilmoittautui ehdolle.

Vasemmistoliiton **Anna Kontulalla** on hyvät mahdollisuudet jatkaa kansanedustajana.

Sekä vihreät että vasemmistoliitto tavoittelevat toista paikkaa.

Kyselyjen perusteella se on mahdollisuuksien rajoissa molemmille.

Kristillisdemokraatit joutuvat kamppailemaan Pirkanmaalla ainoan paikkansa säilyttämiseksi, Ruostetsaari arvioi.

Vahvimmilla lie tamperelainen kansanedustaja **Leena Rauhala**.

Haastajalla, Satakunnasta Pirkanmaan vaalipiiriin vaihtaneella **Sauli Ahvenjärvellä** on vaikeampaa.

HENRIK SCHÄFER

> Keskusta on vahvoilla. On jopa neljää paikkaa lupailtu joissain gallupeissa, kolmeen on aivan realistiset mahdollisuudet.«
> **ILKKA RUOSTETSAARI**

VAALIPIIRIT 9/13

Pirkanmaa

Pirkanmaalta valitaan 19 kansanedustajaa, yksi enemmän kuin edellisissä vaaleissa. Vaalipiiri on paikkamäärältään maan kolmanneksi suurin.
Vuoden 2011 vaaleissa kokoomus sai 5 paikkaa, SDP 4, perussuomalaiset 4, keskusta 2 sekä vasemmistoliitto, vihreät ja kristillisdemokraatit kukin yhden paikan.
Viime vaalien äänikuningatar oli Hanna Tainio (sd.) 10 400 äänellä. Vihreiden Oras Tynkkynen ylsi äänikuninkaaksi 7 406 äänellä.

Ministeriöltä viisi ehdotusta sote-rahoitukseen

Sosiaali- ja terveysministeriön työryhmä esitti torstaina viisi vaihtoehtoa, joilla voidaan yksinkertaistaa sosiaali- ja terveydenhuollon monikanavaista rahoitusta.

”Nykyisin ei mistään saada kokonaiskuvaa kustannusten syntymisestä tai toiminnan tehokkuudesta. Nykyistä rahoitusta on yksinkertaistettava, jotta rahat ja vastuu olisivat samoissa käsissä”, sanoi sosiaali- ja terveysministeri **Laura Räty** (kok.).

Ryhmän mukaan on tilanteita, joissa yksi rahoittaja voi siirtää kustannusvastuun toiselle, vaikka kokonaisuudessaan se merkitsee menojen lisääntymistä.

Jatkossa pitää arvioida, miten työterveys, opiskeluterveydenhuolto sekä lääke- ja matkakorvaukset sisältyvät rahoitusvastuuseen.

Käytännössä uusi hallitus linjaa, miten työtä jatketaan.

Alueilla verotusoikeus

Ykkösmallissa soten järjestäjä on alue, jolla on suorilla alueellisilla vaaleilla valittu valtuusto ja itsenäinen verotusoikeus. Pääosa tuloista kerätään veroina. Valtio maksaa järjestäjälle kehittämis- ja tasoitusrahoitusta.

Kakkosmallissa järjestämisvastuussa ovat kuntayhtymät. Kunnat ja valtio keräävät rahoituksen verotuloina. Erillisiä (Kelan maksamia) sairaanhoitokorvauksia ei ole.

Kolmosmallissa valtion rahoitus ja sairaanhoitovakuutuksen tulot on yhdistetty kansallisesti. Valtio voi vaikuttaa vahvasti järjestäjälle menevään rahoitukseen ja sen kohdentamiseen.

Nelosmallissa valtio kerää muun verotuksen yhteydessä erillistä sote-maksua, jolla korvataan valtionosuudet, vakuutetun sairaanhoitovakuutusmaksu sekä kuntien rahoitusosuus. Järjestäjät ovat kuntayhtymiä.

Viitosmallin a-kohdassa rahoitus kerätään kansalliseen rahastoon pakollisella vakuutuksella.

Rahastosta katetaan kaikkien sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä nykyisen sairaanhoitovakuutuksen mukaiset menot. Järjestäjä on kuntayhtymä tai valtio.

Viitosmallin b-kohdassa rahoitus kerätään yksityisiin vakuutusyhtiöihin pakollisella vakuutuksella.

Jokaisen suomalaisen tulee ottaa vakuutus yksityisestä vakuutusyhtiöstä.

JOUKO KYYTSÖNEN

Sandvik lopettamassa Turun tehtaan

Konepajayhtiö Sandvik harkitsee Turun tehtaansa lopettamista. Toiminta loppuisi asteittain, viimeistään ensi vuoden loppuun mennessä. Tehdas työllistää noin 470 työntekijää.

Yhtiö kertoo aloittaneensa yt-neuvottelut, jotka koskevat tehtaan koko henkilöstöä.

Myös Tampereen tehtaalla neuvotellaan väenvähennyksistä. Tampereella neuvottelut saattavat johtaa enintään 30 henkilön vähentämiseen.

Sandvik yrittää karsia kustannuksia, koska kaivos- ja energiateollisuuden tuotteiden kysyntä on vähentynyt.

”Tuotannon sijoittumiseen vaikuttavat keskeisten ja kasvavien markkinoiden sijainti ja eri yksiköiden soveltuvuus uuteen toimintamalliin”, yhtiö perustelee tiedotteessaan.

Sandvik työllistää Suomessa yhteensä 1 700 työntekijää.

Aidot yt:t toiveena

Ylemmät Toimihenkilöt YTN:n puheenjohtaja **Pertti Porokari** toivoo, että Sandvik Mining ei ole tehnyt etukäteen päätöstä lakkauttaa Turun toimipistettä, vaan yhtiö käy aidot yt-neuvottelut henkilöstön edustajien kanssa.

”Neuvotteluissa on toteuduttava yt-lain henki ja henkilöstön edustajille on annettava samat tiedot yhtiön tilasta kuin työnantajapuolella on käytettävissä”, Porokari vaatii.

Porokarin mukaan viime aikoina on ollut nähtävissä, että yt-neuvottelujen tulos on usein päätetty jo ennen varsinaisten neuvottelujen aloittamista.

MT-STT